

***βατραχώνι** τό, *βαθρακώνι* Χίος *φαδρακώνι* Χίος.
 Ἐκ τοῦ οὐσ. *βατράχι* ἢ *βάτραχος* καὶ τῆς καταλ.
 -ώνι.

Εἶδος μικροῦ βατράχου.

βατρικὸ τό, Εὐβ. (Κάρυστ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. **βατρικός* < *βάτρα*.

1) Οἰκία: "Αμα ἔρχον 'ς τὸ βατρικὸ σου, μὴ μὲ βάνης μέσα! 2) Τὸ νοικοκυρεῖό: Βατρικὸ ποῦ 'ναι! (εἰρων.)

βάτσα ἡ, (I) Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἀγνώστου ἀρχῆς.

Ἡ λ. λέγεται πρὸς ἐκδήλωσιν αἰσθήματος ψύχους κυριολεκτικῶς καὶ μεταφορικῶς: "Ωχ, πῶς κρυώνω, βάτσα! "Ω, ἕνα κρύο, βάτσα! || Φρ. Βάτσα καὶ κρυάδα (κρύα καμώματα, γελοῖοι καὶ ἀνόητοι τρόποι).

βάτσα ἡ, (II) Σκυρ.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Κλάδος μύρτου χρησιμεύων ὡς βαῖον διὰ τὴν Κυριακὴν τῶν Βαίων: Ἄσμ.

Βάτσα βάτσα τοῦ Βαῖου | τσ' ὡς τὴν ἄλλη Κυριακὴ
 μὲ τὰ κότσινα τ' ἀβγά | τσαὶ μὲ τ' ἄσπρα τὰ χλωρά.

βατσάζω Σκυρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βάτσα*.

Κτυπῶ, ἐλαύνω μὲ τὴν *βάτσαν*: Βατσάζω τὰ πρόβατα.

βατσέλλα ἡ, Στερελλ. (Ἀρτοτ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βατσέλλι* κατὰ τύπ. μεγεθυντικόν.

Βαρέλλιον χρησιμεῖον πρὸς φύλαξιν ὕδατος.

βατσέλλι τό, Ἀνάφ. Ζάκ. Θήρ. Ἰθάκ. Κέρκ. Κεφαλλ. Κῶς Πάρ. Πάτμ. Πελοπ. Σέριφ. Σίφν. Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ.ά. *βατσέλλ'* Θράκ. (Ἀδριανούπ.)

Τὸ μεσν. οὐσ. *βατσέλλι*, ὃ ἐκ τοῦ Λατιν. *vascellum*.

1) Λεκάνη συνήθως ἐκ χαλκοῦ Κέρκ. Κῶς Πάρ. Πάτμ. κ.ά.: Παροιμ. φρ. *Νά 'χης τὸ ἀργυρὸ βατσέλλι καὶ νὰ φτύνης μέσα* (νὰ ἔχη τις χρήματα χωρὶς ὑγείαν) Πάρ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Πόλεμ. Τρωάδ. στ. 768 (ἐκδ. ΔΜαυροφρ. σ. 209) «δύο βατσέλλια εὐγενικά, τὰ λέγουσι λεκάνας, | ἔβαλαν, ἐγεμίσαμεν βαλσαμόλαιον ἔσω». 2) Δίσκος ἐν γένει, οἶον ἐκκλησίας κτλ. Ἀνάφ. Ζάκ. Θήρ. Σέριφ. Σίφν. 3) Ἀγγεῖον ὕδατος κτλ. Κέρκ. Πελοπ. κ.ά. 4) Δεξαμενὴ Θράκ. (Ἀδριανούπ.) 5) Μέτρον χωρητικότητος ἰδίως δημητριακῶν καρπῶν Ζάκ. Ἰθάκ. Κεφαλλ. Πελοπ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) 6) Μέτρον ἐκτάσεως Ζάκ. Ἰθάκ. Κεφαλλ. Πελοπ.

βάτσης ἐπίθ. Κρήτ. Θηλ. *βάτσα* Κάλυμν. Κρήτ. *βατσὲ* Δ.Κρήτ.

Ἀγνώστου ἐτύμου. Ὁ ΣΞανθουδ. ἐν Λεξικογρ. Ἀρχ. 5 (1918) 291 σχετίζει τὸ ἐξ αὐτοῦ παράγωγον *βάτσικος* πρὸς τὸ *βάτσιν*, τὸν καρπὸν τῆς *βάτου*.

Ὁ ἔχων μικρὰ ὄτα, ἐπὶ προβάτων καὶ αἰγῶν ἐν γένει. Καὶ χλευαστικῶς ἐπὶ ἀνθρώπου. Συνών. *βάτσικος*. Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. Κρήτ.

βατσίζω Κρήτ. Ρόδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. **βατσί* < *βατίν*.

1) Προσκολλῶμαι ὡς ἡ *βάτος* Ρόδ.: Παροιμ. φρ. Ἐβάτισσε σὰν τὸν γάδαρον μέσ' 'ς τὴν λάσπη (ἐπὶ τοῦ ἐπιμένοντος μὲ πείσμα). 2) Ἐθίζω, συνηθίζω τινὰ εἰς τι Κρήτ.: Ἐβάτσοιές μου τὸ κωπέλλι 'ς τ' ἀμύγδαλα καὶ ὅλο 'ς τὴν πόρτα σου στέκει! Ἐβατοίστηκε ὁ λαγὸς 'ς τὰ σταφύλια-τὸ γουρουνί 'ς τὸν κῆπο κτλ. || Παροιμ.

Ἐβατοίστη ἡ γρὰ 'ς τὰ σῦκα | καὶ ὅλη νύχτα τ' ἀνεζήτα

(ἐπὶ τοῦ φορτικῶς ζητοῦντός τι τὸ ὁποῖον συνήθισε νὰ λαμβάνη).

βατσικολαῖα ἡ, Πελοπ. (Παπούλ. Χατζ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βάτσικος* καὶ τοῦ οὐσ. *ἐλαῖα*.

Εἶδος ἐλαίας μικρᾶς.

βάτσικος ἐπίθ. Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βάτσης* καὶ τῆς καταλ. -ικος.

Βάτσης, ὃ ἰδ.: *Βάτικο* πρόβατο καὶ ἀπλῶς ὡς οὐσ. τὸ *βάτικο*.

βατσῖνα ἡ, (I) Πελοπ. (Οἶν.) Χίος.

Ἐκ τοῦ οὐσ. **βατσί* < *βατίν* καὶ τῆς καταλ. -ῖνα.

1) Βλαστὸς *βάτου* Πελοπ. (Οἶν.) 2) Πτηνὸν τι Χίος.

βατσῖνα ἡ, (II) Ἀθῆν. Ἡπ. Θεσσ. Θήρ. Κεφαλλ. Κρήτ. Κύπρ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Μακεδ. (Βελβ. Καστορ.) Παξ. Πάρ. Πελοπ. (Καλάβρυτ. Τριφυλ.) Σίφν. κ.ά. — Λεξ. Δημητρ. *φατσῖνα* Μεγίστ. Πελοπ. (Καλάβρυτ.) *βετσῖνα* Νάξ. (Ἀπύρανθ.) *βατσοῖνα* Κρήτ.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *vaccina*.

1) Ἡ δαμαλὶς διὰ τῆς ὁποίας ἐμβολιαζόμενον τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου καθίσταται ἀπρόσβλητον ὑπὸ τῆς εὐλογίας ἔνθ' ἀν. Συνών. *βατσί* (II), *δαμαλίδ*, *μπόλι*. 2) Ὁ ἐμβολιασμός διὰ τῆς δαμαλίδος ἔνθ' ἀν. 3) Ἡ ἐκ τοῦ ἐμβολιασμοῦ σχηματιζομένη οὐλὴ τοῦ δέρματος Λεξ. Δημητρ.: Ἡ δεῖνα ἔχει 'ς τὸ μπράτσο της μιὰ μεγάλη *βατσῖνα*. Συνών. *βατσί* (II). β) Γενικῶς πᾶν σημεῖον προξενούμενον εἰς τὸ δέρμα Κύπρ.: Ἐβαλέν τους τῶν τοὺς δγκὸ 'ποὺ μὲν βατσίναν 'πά 'ς τὸ κολομέριν (ἐκ παραμυθ.) Κύπρ. 4) Κηλὶς Κύπρ.

***βατσινάρι** τό, *βατσονάρι* Παξ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βατσί* (I).

Μικρὰ *βάτος*. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *βαττάκι*.

βατσιναρίζω ἀμάρτ. *βετσιναρίζω* Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βατσινάρις*.

Βατσινάρω 1, ὃ ἰδ.

βατσινάρις ὁ, ἀμάρτ. Θηλ. *βατσινάρινα* Θράκ. (Σαρεκκλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βατσῖνα* (II) καὶ τῆς καταλ. -άρις.

Ὁ ἐμβολιάζων διὰ δαμαλίδος, δαμαλιστής. Συνών. *βατσιναριστής*, *βατσῖνας*.

βατσινάρισμα τό, Κέρκ. Πάξ. — Λεξ. Βυζ. *βετσινάρισμα* Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *βατσιναρίζω*.

Ὁ διὰ δαμαλίδος ἐμβολιασμός. Συνών. *βατσίνισμα*, *μπόλινισμα*.

βατσιναριστής ὁ, ἀμάρτ. *βετσιναριστής* Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *βατσιναρίζω*.

Βατσινάρις, ὃ ἰδ.

βατσινάρω Κέρκ. Κεφαλλ. Κύπρ. Παξ. — Λεξ. Βυζ. *βατσινάρω* Σίφν. *βετσινάρω* Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *vaccinare*.

1) Ἐμβολιάζω διὰ δαμαλίδος ἔνθ' ἀν. Συνών. *βατσιναρίζω*, *βατσινιάζω* (II) 1, *βατσινώνω*, *μπολιάζω*. 2) Μεταδίδω ἀφροδίσιον νόσημα Κύπρ. Μετοχ. *βατσιναρισμένος* = ὁ προσβεβλημένος ὑπὸ ἀφροδισίου νοσήματος. Πβ. *βατσινιάζω* (II) 2.

